

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

26. a 27. januára 1993

**STENOGRAFICKÁ SPRÁVA
O 13. SCHÔDZI
NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

X. volebné obdobie

S t e n o g r a f i c k á s p r á v a
o 13. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky
konanej 26. a 27. januára 1993

P r o g r a m s c h ô d z e:

Voľba prezidenta Slovenskej republiky

S t e n o g r a f i c k á s p r á v a
o 13. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky
konanej 26. a 27. januára 1993

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážená Národná rada Slovenskej republiky,
vážené dámy,
vážení páni poslanci,
vážení prítomní,

srdečne vás všetkých vítam na 13. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky. V mene poslancov Národnej rady Slovenskej republiky mi dovoľte, aby som privítal členov vlády Slovenskej republiky na čele s jej predsedom pánom Vladimírom Mečiarom. /Potlesk./

Podľa článku 83 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a na základe odporúčania politického grémia zvolal som dnešnú schôdzu Národnej rady Slovenskej republiky, aby sme v rámci jej programu uskutočnili ústavný akt, a to

voľbu prezidenta Slovenskej republiky.

Pýtam sa pánov poslancov a panie poslankyne, či majú k navrhnutému programu doplňujúce alebo pozmeňujúce návrhy.

Konštatujem, že tomu tak nie je.

Prosím, panie poslankyne a páni poslanci, aby sme prezentovali svoju prítomnosť.

Zisťujem, že v súčasnej dobe je na zasadnutí Národnej rady Slovenskej republiky prítomných 142 poslancov.

Dovoľte, aby som pristúpil k hlasovaniu o programe schôdze.

Kto je za navrhovaný program, nech stlačí hlasovacie tlačidlo.

Ďakujem. Za program hlasovalo 142 poslancov.

Aj keď za program hlasovali všetci poslanci, podľa hlasovacieho poriadku sa musím spýtať, kto je proti.

Ďakujem. Nikto.

Takisto sa pýtam, či sa niekto nezdržal hlasovania.

Ďakujem, nikto.

Zisťujem, že sme program 13. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky schválili.

Prosím pána Ftáčnika, pána Kováča, pána Neuwirtha, pána Prokeša, aby zaujali svoje miesto určené pre kandidátov.

Vážená Národná rada Slovenskej republiky,
vážení prítomní,

prípravou voľby prezidenta Slovenskej republiky sme sa v Národnej rade Slovenskej republiky zaoberali už pred dnešnou schôdzou. Uznesením Národnej rady Slovenskej republiky číslo 114 z 22. decembra 1992 sme schválili volebný poriadok na voľbu prezidenta Slovenskej republiky. Tento poriadok vychádza z príslušných ustanovení Ústavy Slovenskej republiky i zákona o rokovacom poriadku a zákona o poslancoch.

Vo volebnom poriadku sme si určili aj postup prípravy a samotnej voľby prezidenta Slovenskej republiky, ktorým sa na 13. schôdzi budeme riadiť a z neho vychádzať.

V zmysle volebného poriadku sme na 12. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky 19. januára 1993 zriadili z poslancov volebnú komisiu na organizáciu, priebeh a zisťovanie

výsledkov tajnej voľby prezidenta Slovenskej republiky a súčasne sme určili jej predsedu. Každý poslanecký klub má v komisii zastúpeného jedného člena. Pre úplnosť informácie uvádzam, že členmi volebnej komisie sú poslanci Robert Fico, Ladislav Pittner, Peter Sokol, Ernő Rózsa, Ján Fóthy, Milan Sečánsky. Súčasne sme zvolili pána Sečánskeho za predsedu tejto komisie.

Volebná komisia na schôdzi 20. januára 1993 overila správnosť podania návrhov kandidátov na prezidenta, a to v tom zmysle, či ich podali poslanci Národnej rady Slovenskej republiky jej predsedovi v lehote do 6 dní pred určeným dňom voľby prezidenta, či návrhy sú v súlade s článkom 103 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a či majú všetky náležitosti podľa článkov 1 až 4 volebného poriadku na voľbu prezidenta Slovenskej republiky. Takto overené návrhy kandidátov vám boli ako parlamentná tlač 136 predložené a doručené v určenej lehote štyroch dní pred dňom voľby, t. j. 21. januára 1993.

Prosím teraz predsedu volebnej komisie na organizáciu, priebeh a zisťovanie výsledkov voľby prezidenta Slovenskej republiky pána poslanca Sečánskeho, aby podal správu o výsledku overenia návrhov kandidátov na prezidenta Slovenskej republiky.

Poslanec M. Sečánsky:

Panie poslankyne,
páni poslanci,
vážená vláda Slovenskej republiky,
vážení prítomní,

dovoľte mi ako predsedovi volebnej komisie na organizáciu voľby prezidenta a na zisťovanie výsledkov tajnej voľby podať Národnej rade Slovenskej republiky v deň konania voľby

prezidenta republiky správu o výsledku overenia návrhov kandidátov na prezidenta Slovenskej republiky. Táto povinnosť vyplýva z článku 5 ods. 2 volebného poriadku na voľbu prezidenta Slovenskej republiky.

Volebná komisia zriadená Národnou radou Slovenskej republiky uznesením z 19. januára 1993 číslo 119 v zložení Milan Sečánsky, Robert Fico, Ladislav Pittner, Peter Sokol, Ernő Rózsa a Ján Fóthy sa zišla na svoju schôdzu 20. januára 1993, aby overila, či návrhy kandidátov na prezidenta Slovenskej republiky sú v súlade s článkom 103 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a či sú podané podľa článku 2 ods. 1 až 4 volebného poriadku. Volebná komisia sa na svojej schôdzi zaoberala štyrmi návrhmi kandidátov na prezidenta, ktoré jej podľa článku 4 ods. 1 volebného poriadku postúpil predseda Národnej rady Slovenskej republiky, ako mu boli doručené do 19. januára 1993, t. j. do šesť dní pred určeným dňom voľby prezidenta. Volebnej komisi boli postúpené návrhy týchto štyroch kandidátov, ktoré uvádzam v abecednom poradí: Milan Ftáčnik, Roman Kováč, Anton Neuwirth a Jozef Prokeš.

Pre prácu volebnej komisie z hľadiska overenia návrhov kandidátov na prezidenta bolo rozhodujúce podľa článku 2 ods. 1 až 3 volebného poriadku posúdiť, či návrhy boli podané predsedovi Národnej rady Slovenskej republiky poslancami, prípadne poslancom Národnej rady Slovenskej republiky, a to najneskôr do 6 dní pred určeným dňom voľby prezidenta, to znamená do 19. januára 1993. Volebná komisia ďalej zisťovala, či návrhy kandidátov obsahujú predpísané náležitosti tak, ako to ukladá článok 2 ods. 2 až 4 volebného poriadku.

Volebná komisia konštatuje, že návrhy kandidátov na prezidenta Slovenskej republiky - na pánov Milana Ftáčnika, Romana Kováča, Antona Neuwirtha a Jozefa Prokeša, ktoré komisii postúpil pán predseda Národnej rady Slovenskej republiky, boli podané v súlade s článkom 2 ods. 1 až 4 volebného

poriadku. Ku každému návrhu tak, ako to vyplýva z článku 2 odseku 3 volebného poriadku, je pripojené vyhlásenie kandidáta o tom, že spĺňa podmienky na voľbu prezidenta Slovenskej republiky dané článkom 103 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. To znamená, že ako občan Slovenskej republiky má právo voliť a dosiahol vek 35 rokov. Rovnako ku každému návrhu je pripojené vyhlásenie kandidáta, že súhlasí so svojou kandidatúrou na prezidenta Slovenskej republiky. Každý z uvedených kandidátov vo svojom vyhlásení uviedol svoje rodné číslo, číslo občianskeho preukazu a skutočnosť, že je občanom Slovenskej republiky.

Na informáciu ešte uvádzam, že na Národnú radu Slovenskej republiky došlo značné množstvo rôznych návrhov kandidátov na prezidenta Slovenskej republiky, prevažne od jednotlivých občanov alebo aj z jednotlivých inštitúcií. Nakoľko nie sú podané podľa článku 2 volebného poriadku, nemožno ani jeden z nich zaradiť na voľbu prezidenta republiky.

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,

volebná komisia na svojej schôdzi 20. januára 1993 zistila, že všetky návrhy kandidátov na prezidenta Slovenskej republiky, teda na pánov Milana Ftáčnika, Romana Kováča, Antona Neuwirtha a Jozefa Prokeša, ktoré postúpil pán predseda Národnej rady Slovenskej republiky, sú v úplnom súlade s článkom 103 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a sú podané podľa článku 2 ods. 1 až 4 volebného poriadku. Volebná komisia na základe toho konštatuje, že tieto návrhy spĺňajú Ústavou Slovenskej republiky a volebným poriadkom stanovené podmienky a navrhovaní kandidáti môžu byť zaradení na voľbu prezidenta Slovenskej republiky. Volebnou komisiou overené návrhy kandidátov sú uvedené v parlamentnej tlači 136, ktorá bola poslancom doručená podľa článku 4 odseku 1 volebného

poriadku v lehote štyroch dní pred určeným dňom voľby prezidenta, t.j. 21. januára 1993.

Pre úplnosť vás chcem informovať, že volebnej komisii nie je známa skutočnosť, či podľa článkov 6 a 7 volebného poriadku niektorý z poslancov vzal svoj návrh na kandidáta späť, alebo niektorý z navrhovaných kandidátov vzal späť svoj súhlas s kandidatúrou na prezidenta Slovenskej republiky.

Podpísaní členovia volebnej komisie: Milan Sečánsky, Robert Fico, Ladislav Pittner, Peter Sokol, Ernő Rózsa a Ján Fóthy.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu predsedovi volebnej komisie.

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,

Národnej rade Slovenskej republiky sa teda predkladajú štyri návrhy kandidátov na prezidenta Slovenskej republiky, a to - uvediem ich v abecednom poradí- na pána Milana Ftáčnika, na pána Romana Kováča, na pána Antona Neuwirtha, na pána Jozefa Prokeša.

Podľa článku 5 ods. 2 volebného poriadku má kandidát na prezidenta Slovenskej republiky právo vystúpiť na schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky s prejavom. Ešte pred začatím dnešnej schôdze som sa opýtal kandidátov, či toto právo chcú využiť. Všetci štyria zhodne potvrdili, že áno.

Prosím pána kandidáta na prezidenta Slovenskej republiky Milana Ftáčnika o jeho vystúpenie.

Poslanec M. Ftáčnik:

Vážený pán predseda Národnej rady,
vážená vláda Slovenskej republiky,
vážené poslankyne a vážení poslanci,

oslovujem vás ako občanov Slovenskej republiky a vašim prostredníctvom všetkých, ktorých tu spoločne zastupujeme. Od začiatku tohto roku je Slovensko samostatnou republikou, čo dnes vyjadrujeme aj voľbou vlastného prezidenta. Slovensko je stará kultúrna krajina, ale jeho mladá prítomnosť je upriamená do budúcnosti. Pred nami stoja výzvy deväťdesiatych rokov, ale aj viaceré nenaplnené trendy rokov osemdesiatych. A tak si spoločne položíme otázku: Aké budeš Slovensko a aké máš pritom voľby? Odpovede, pravdaže, závisia od nás všetkých a najmä od tých, ktorým sme zverili zodpovednosť. Prirodzene, preto od nich aj veľa očakávame. Dnes si už nevystačíme s odpoveďami zo včerajška. Aj pre nás platia známe slová: "Dogmy pokojnej minulosti nevyhovujú už búrlivej súčasnosti. Pred nami sa kopia ťažkosti, ale rásť musíme práve tým, že ich prekonáme. Pretože stojíme pred novými problémami, musíme myslieť a konať novým spôsobom. Musíme sa zbaviť vžitých predstáv." Potiaľ citát.

Hovoriť o tom, aké problémy Slovensko bude musieť bezpodmienečne riešiť, by bolo azda zdĺhavé. Ak sa mám v skratke k tomu vyjadriť, za najpodstatnejšie považujem toto. Ako kľúčovú vnímam oblasť ekonomiky. Čoraz väčšmi si uvedomujeme, že vytvorenie trhovej ekonomiky nie je krátkodobá úloha. Nestrácajme pritom zo zreteľa, že hlavným a určujúcim cieľom nie je trh pre trh, ale taká výkonnosť ekonomiky, ktorá vytvorí dostatok zdrojov pre zlepšovanie života ľudí. Tento postup je podmienený vytvorením takej ekonomickej stratégie, ktorá presiahne horizont jednej vlády. Zdá sa, že dozrel čas pre alternatívny typ hospodárskej politiky, ktorá nebude len vylepšením jej doterajších parametrov.

Ďalšou kľúčovou oblasťou je sociálna sféra. Potrebujeme vytvoriť sociálny systém prepojený na nové ekonomické podmienky a pritom sa vyhýbať zbytočným obetiam. Štát sa pritom nesmie zbaviť zodpovednosti za tie sociálne skupiny, ktoré sú na tom najhoršie. Našu úspešnosť merajme slovami Franklina Delana Roosvelta, ktoré vyslovil v tridsiatych rokoch: "Testom nášho pokroku nie je to, či sme pridali viac k nadbytku tých, ktorí majú veľa, ale to, či sme poskytli dosť pre tých, ktorí majú primálo."

Nezanedbateľným rozmerom našich úloh je priestor pre kultúru, rozvoj vzdelania a zabezpečenie zdravia obyvateľov. Navyše, vzdelanie a kultúra sú práve tými prejavmi nášho života, ktorými najskôr môžeme preniknúť do sveta.

V neposlednej miere je našou prioritou zahraničná politika. Aj jej prostredníctvom môžeme obhajovať všeludské záujmy a rozvoj priateľských vzťahov so všetkými krajinami, najmä s Českou republikou, a hľadať záruky našej bezpečnosti, ako aj výhodné ekonomické väzby. Našou stratégiou musí byť získavanie špičkovej svetovej technológie, aby sme do európskych integračných štruktúr vstupovali ako rovnocenní partneri.

Teda aké bude Slovensko? Také, aké si ho pri zachovaní demokracie spoločne vytvoríme. A čo tu môže urobiť jeho prezident? Ako hlava štátu by mal byť zárukou slovenskej štátnosti a demokracie predovšetkým. Mal by prispievať k takému medzinárodnému postaveniu Slovenska, ktoré bude založené na vnútornej stabilite, spolupráci všetkých politických síl a na prosperite. Dobrý prezident je prezidentom všetkých občanov. Ako ústavný činiteľ vyvažuje jednotlivé zložky štátnej moci a pôsobí na ne tak, aby konali len a len v prospech občanov.

A teraz mi dovoľte obrátiť sa na všetkých občanov, a to hoci upraveným výrokom prezidenta Kennedyho: "Milí spoluobčania, nepýtajte sa len na to, čo pre vás urobí vaša krajina, ale najmä na to, čo urobíte pre svoju krajinu vy." Vážení občania, znepokojuje ma, že sa v našej krajine šíri apatia. Rovnako ma znepokojuje, že sa medzi nami šíria obavy a mnohí z nás sa znova obávajú vysloviť svoj názor. Preto spoločne zachovávejme princípy demokracie, dodržiavajme zákon a ctíme si morálku. Nájdime dosť miesta v sebe pre ľudskú spolupatričnosť a solidaritu. Naša krajina potrebuje na rozhodujúcich miestach schopných ľudí, všetky naše schopnosti, nadaného vedca aj zručného robotníka. Naberme odvahu klásť si tie najvyššie ciele a budme pripravení ich naplniť. Naša sila je v nás samých a v tom, ako dokážeme spoločne postupovať.

Vážení občania,
panie a páni,

narodil som sa v tejto krajine a mám ju zo srdca rád. Úprimne želám Slovensku múdreho prezidenta a šťastnú budúcnosť. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu Milanovi Ftáčnikovi a prosím ďalšieho kandidáta, pána Romana Kováča.

Podpredseda vlády SR R. Kováč:

Vážený pán predseda Národnej rady Slovenskej republiky,
vážená vláda,
vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

v Knihe kníh je napísaná krátka veta: "Oslávení sú tí, ktorí ostriehajú právo a spravodlivosť činia každým časom." V tejto krátkej vete je zhrnuté to, čo musí robiť prezident. Prezident Slovenskej republiky musí ostriehať právo, musí ostriehať predovšetkým právo na demokratický vývoj v tejto krajine. Musí ostriehať právo na zabezpečenie všetkých občianskych práv, slobôd, vrátane práv národnostných menšín. Musí ostriehať právo na rozvoj humanizmu, na rozvoj ľudskosti, na rozvoj človečenstva. Ale musí chrániť aj právo, ktoré je mu dané ústavou. Musí ctiť ústavu, musí ctiť zákony. A nielen to. Musí sa starať o to, aby rovnako ctili zákony a ústavu vláda, parlament, súdy, každý občan tohto štátu. Aj tretie právo musí ostriehať. Musí ostriehať právo tohto národa na jeho umiestenie na mape Európy, na mape sveta. Musí ostriehať právo na sebaurčenie, na vlastnú štátnosť, na rozvoj svojej vlasti.

Má činiť spravodlivosť každým časom. Spravodlivosť znamená, že bude prezidentom všetkých občanov. Musí prežívať ich každodenný osud. Musí byť spravodlivý ku všetkým politickým stranám a hnutiam, spravodlivý k cirkvám, k sociálnym partnerom, dôchodcom, ku každému občanovi tohto štátu. Musí vytvárať podmienky na to, aby nevznikalo nepriateľstvo, aby nevznikali konfrontácie. Musí hľadať priestor pre vzájomnú diskusiu, hľadať priestor pre riešenie problémov skôr ako sa vyhrotia.

Vieme, že nás čaká neľahká doba. Čaká nás doba ekonomického poklesu. Táto môže prinášať so sebou aj sociálne

problémy. Tu vidím jednu z najdôležitejších úloh prezidenta, aby pôsobil ako preventívny faktor, ako faktor, ktorý zjednocuje úsilie všetkých síl spoločnosti tomuto predchádzať.

Spravodlivosť znamená aj spravodlivosť voči sebe. Musí byť nesmierne kritický na svoju prácu. Musí neustále sledovať, či plní úlohy, ktorými ho spoločnosť poverila. Ale prezident je aj symbol. Je symbol krajiny, je symbol národa. Prostredníctvom prezidenta vzdávajú úctu svojej vlasti všetci občania, prostredníctvom prezidenta vzdáva úctu Slovensku aj zahraničie.

Prosím vás, vážené panie poslankyne, vážení páni poslanci, keď budete voliť prezidenta, myslite na úctu, ktorá tomuto človeku bude patriť. Nie je to úcta jemu, je to úcta k vašim voličom, je to úcta k našim národom. Pokiaľ si vyberiete mňa, chcem prehlásiť, že budem ostrihať zákon a budem činiť spravodlivosť každým časom. Nebudem šetriť ani sily, ani zdravie v práci na prospech našej krásnej vlasti.
/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu Romanovi Kováčovi a prosím o vystúpenie pána Antona Neuwirtha.

Poslanec A. Neuwirth:

Vážený pán predseda Národnej rady Slovenskej republiky,
vážená vláda,
vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

s dojatím stojím pri tomto pulte v okamžiku, keď sa má voliť prezident slobodného Slovenska, prezident obnoveného slovenského štátu. Pretože voliť znamená vyberať podľa urči-

tých vlastností, pociťujem nedostatok, že nie som dosť známy, nie v zmysle popularity, ale v zmysle môjho osobnostného profilu. Bolo by nemorálne žiadať od niekoho, aby sa vyjadroval k neznámemu. Dovoľte preto, aby som povedal to, čo považujem vo svojom živote za najpodstatnejšie, tým je môj svetonázor a postoj k mravným hodnotám, aby ste potom podľa toho mohli voliť v súhlase so svojim svedomím.

Musím sa priznať, že môj svetonázor vychádza z personalistickej koncepcie. Ústredné postavenie v nej zaujíma človek ako celistvá nedeliteľná ľudská osoba. Bytie človeka je v prvom rade podmienené existenciou hmotného tela a jeho životných pochodov. Ich funkcia je závislá od životných potrieb, ktoré získava človek bezprostredne alebo sprostredkované z prírody vlastným pracovným úsilím a úmerne k tomuto úsiliu mu prináleží aj odmena a podiel na vytvorených hodnotách. Ale ak ktosi nie je schopný bez svojej viny, alebo nemá možnosť tieto hodnoty získať, ostatní mu ich majú poskytnúť podľa princípu spravodlivosti, solidarity a lásky.

Je zrejmé, že prvoradou základnou hodnotou pre existenciu človeka je jeho biologický život, a preto jeho zabezpečenie je prvoradou povinnosťou spoločnosti. Práve preto vidím jednu zo základných povinností prezidenta zabezpečiť také podmienky v spoločnosti, aby živobytie bolo pre každého prístupné, jeho zdravie bolo chránené, a žil v prostredí, ktoré tomuto prospieva. Všetky tieto požiadavky vidím najlepšie zabezpečené v sústave ekologicky orientovaného sociálneho trhového hospodárstva. Toto je koncepcia, s ktorou sa stotožňujem.

K nedeliteľnej ľudskej podstate patrí okrem hmotného aj duchovný princíp, ktorý je nositeľom dvoch základných vlastností osoby, a to sú rozum a slobodná vôľa. Práve tieto vlastnosti podmieňujú dva jedinečné fenomény ľudskej bytosti, a to je vedomie nevedomosti a vedomie viny. Tým, že

si človek uvedomuje, že nevie, usiluje sa zámerne a cielene poznávať. Práve tejto túžbe po dokonalej a úplnej pravde vďačíme za celý náš vedecký pokrok. Podkladom a podmienkou pravdivého poznania je slobodný prístup k realite, ktorý umožňuje potom zámerne, uvážené konanie a rozhodovanie. Preto vidím jednu z kľúčových povinností prezidenta zabezpečenie pravdivosti informácií, lebo bez pravdy nie je možné správne konať.

Ďalší princíp - vedomie viny nutká zasa človeka k tomu, aby sa toto vedomie v ňom nikdy neohlásilo. Práve tejto ľudskej vlastnosti, ktorá usmerňuje človeka k dokonalému dobru, vďačí ľudstvo za svoj mravný rozvoj. Chcem preto urobiť všetko, aby ľudia dobre poznali a nikdy nemuseli konať tak, aby mali potom vedomie viny.

Sú ešte ďalšie hodnoty, ktoré človeka povzbudzujú. Je to túžba po dokonalej kráse a túžba po dokonalej láske. Vôbec, celá polarita ľudského života smeruje k tomu, dosiahnuť úplné šťastie tým, že splýva s absolútne dokonalou bytosťou. Polarita medzi biologickými potrebami života a medzi životným cieľom je tým základným momentom, ktorý ženie náš život dopredu, pretože každý človek chce byť úplne šťastný. Táto jeho túžba je nezávislá od jeho náboženského presvedčenia. Ja, ako veriaci človek, v tomto absolútne vidím osobného Boha. Nijako mi to však nebude prekážať, aby som každému, kto je občanom tohto štátu, neprispieval k tomu, aby dosiahol možnosť úplnej sebarealizácie a úplnej blaženosti.

Ďalej, človek nie je iba sám. Je zakorenený v prírode, vo svojom životnom prostredí. Preto je samozrejmé, že prezident musí mať i svoj "zelený program". A konečne, individuálny človek neexistuje. Existuje len človek v spoločnosti, a preto musíme dbať o to, aby táto spoločnosť bola spravodlivo organizovaná.

Ktoré by boli tie základné momenty, ktoré by som chcel vyzdvihnúť práve pri pôsobení na spoločnosť? Keď som prijal túto kandidatúru, povedal som, že nadišiel čas, kedy by sme mali skončiť u nás so zmierom a začať uskutočňovať mier. Je to zdanlivý paradox, ale zmieriť sa môžu iba tí, ktorí proti sebe bojujú, medzi ktorými je napätie a nedorozumenie. Prechodné zmiery, či už politické, sociálne a iné nepovažujem za koncept trvalého riešenia rozvrstvenia spoločnosti, pretože boj nie je konštruktívny princíp. Naopak, zmier má byť len tou krátkou chvíľou, kedy sa odštartuje uskutočňovanie mieru, ktorého podstata spočíva v tom, že všetci spoločne, pri vzájomnej pomoci uskutočňujú spravodlivosť vo všetkých úrovniach a oblastiach. Zo spravodlivosti potom vyplýva blaho všetkých, ktorému má slúžiť národ, ktorému má slúžiť štát, ktorému má slúžiť prezident, aj každý občan. A ja by som bol veľmi vďačný a šťastný, keby som mohol byť tým všeobecným služobníkom, ak mi vašu dôveru odovzdáte. /Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu Antonovi Neuwirthovi a prosím, aby vystúpil pán Jozef Prokeš.

Poslanec J. Prokeš:

Ctené dámy,
slovutní páni,
vážení spoluobčania,

mojou zásadou je viac počúvať, viac pracovať a menej rozprávať. Preto prepáčte, že aj môj príhovor k vám bude veľmi stručný. Veľmi pozorne som si vypočul svojich kolegov - kandidátov na post prezidenta. Pokiaľ sa rozhodnete vyzna-
menať mňa svojou voľbou, všetky inšpirujúce myšlienky, ktoré tu zazneli, naplním.

Čo sa týka môjho pracovného nasadenia, mali ste možnosť ho poznať práve tu, pri práci v parlamente. Pokiaľ sa rozhodnete skutočne vyznamenať mňa svojou voľbou, zaručujem vám, že budem rovnako pozorne počúvať všetky politické strany, a aby som sa neodtrhol od každodennej reality života na Slovensku, budem sa obklopovať takými spolupracovníkmi, aby bolo zabezpečené celé politické spektrum, ktoré je zastúpené tu, v parlamente. A ako som povedal, nebudem váhať siahnuť práve po bývalých poslancoch Federálneho zhromaždenia, ktorí majú bohaté skúsenosti v získavaní informácií a ich prenose.

Čo sa týka zahraničnej politiky, som presvedčený, že Slovensko musí vo svojej politike vychádzať zo svojej geografickej polohy v strede Európy a vytvárať spojivo medzi západnou Európou a východnou Európou. Samozrejme, že post prezidenta Slovenskej republiky nedáva možnosť, aby prezident tvoril samostatnú koncepciu, ale budem tak pracovať vždy v súlade s parlamentom a vládou. Budem sa usilovať, aby bola v harmónii vnútroštátna politika so zahraničnou politikou a vytvárať atmosféru vecného riešenia problémov bez vnášania emócií. Budem sa usilovať o to, aby korene krehkej demokracie zmohutneli, aby opozícia bola chápaná ako partner, aby vždy našla vypočutie, aby všetky problémy boli riešené na základe zváženia argumentov a nie na základe svojich vlastných predstáv niektorých ľudí.

A ešte jedno. Nikdy sa nebudem usilovať o zvýšenie právomoci prezidenta.

Ďakujem vám.

/Potlesk./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu Jozefovi Prokešovi.

Vážené panie poslankyne, páni poslanci,

chcel by som pripomenúť, že podľa článku 5 ods. 3 volebného poriadku voľba prezidenta Slovenskej republiky na schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky sa koná bez rozpravy.

Súčasne vám chcem oznámiť, že do tejto chvíle ani jeden z poslancov navrhovateľov svoj návrh na kandidáta nevzal späť. Rovnako mi doteraz nebolo oznámené, že niektorý z kandidátov vzal svoj súhlas s kandidatúrou na prezidenta Slovenskej republiky späť.

Prosím preto pánov kandidátov, aby zaujali svoje miesta podľa zasadacieho poriadku.

Máme teda pristúpiť k samotnej voľbe prezidenta Slovenskej republiky.

Voľba prezidenta sa podľa článku 101 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky uskutoční tajným hlasovaním. Podľa odseku 3 tohto článku ústavy na zvolenie prezidenta Slovenskej republiky je potrebná trojpäťtinová väčšina hlasov všetkých poslancov, teda najmenej 90.

Národná rada Slovenskej republiky si uznesením z 19. januára 1993 zriadila volebnú komisiu na organizáciu, priebeh a zisťovanie výsledkov tajnej voľby prezidenta Slovenskej republiky.

Pýtam sa predsedu volebnej komisie, či môžem vyhlásiť voľbu prezidenta za začatú.

Poslanec M. Sečánsky:

Pán predseda Národnej rady, v súlade s článkom 8 odsek 1 volebného poriadku vás žiadam, aby ste vyhlásili voľbu prezidenta za začatú.

Zároveň prosím členov volebnej komisie, aby sa odobrali do volebnej miestnosti.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem. Vyhlasujem voľbu prezidenta Slovenskej republiky za začatú.

Akt vykonania voľby prezidenta Slovenskej republiky sa uskutoční v osobitnej miestnosti, a to v malej zasadačke na I. poschodí. Postup pri hlasovaní je upravený v článku 8 volebného poriadku. Chcem oznámiť, že ako prví budú voliť členovia volebnej komisie.

Dovoľte mi ešte, vážené poslankyne a poslanci, aspoň stručne uviesť, že každý poslanec pri vstupe do volebnej miestnosti preukáže svoju totožnosť svojim poslaneckým preukazom a od povereného člena volebnej komisie obdrží hlasovací lístok s obálkou. Potom prejde do určeného priestoru na úpravu hlasovacích lístkov, kde vyjadrí svoju vôľu tak, že na hlasovacom lístku vodorovne prečiarkne mená a priezviská kandidátov, s ktorými nesúhlasí. Na iné úpravy hlasovacieho lístka sa neprihliada. Platný je hlasovací lístok, na ktorom je ponechaný jeden kandidát na prezidenta. Upravený hlasovací lístok poslanec vloží do obálky a po opustení priestoru

na úpravu hlasovacích lístkov vloží obálku s hlasovacím lístkom do volebnej schránky. Ako prví budú hlasovať členovia volebnej komisie.

Vyzývam poslancov a poslankyne, aby postupne uskutočnili volebný akt, a to po volebnej komisii postupne predseda a podpredsedovia Národnej rady Slovenskej republiky, predsedovia výborov a ostatní poslanci podľa zasadacieho poriadku od prvého radu. Ostatných prosím, aby počas voľby zotrvali na svojich miestach. Po vykonaní voľby žiadam poslancov, aby zaujali svoje miesta v zasadacej sieni.

/Po vykonaní volebného aktu./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Prosím pánov poslancov a panie poslankyne, aby zaujali svoje miesta, aby sme mohli pokračovať v schôdzi Národnej rady.

Vážené panie poslankyne, vážení páni poslanci, chcem sa vás opýtať, či ste všetci využili svoje právo voľby.

Zrakom konštatujem, že všetci poslanci a poslankyne Národnej rady prítomní na dnešnom zasadnutí volili.

Prosím volebnú komisiu, aby zistila výsledky hlasovania.

Považujem hlasovanie za skončené a teraz budeme mať hodinovú prestávku do zistenia výsledkov volieb.

/Po prestávke./

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

dovoľte mi požiadať predsedu volebnej komisie pána poslanca Sečánskeho, aby podal správu, v ktorej oznámi výsledok voľby prezidenta Slovenskej republiky.

Poslanec M. Sečánsky:

Panie poslankyne,
páni poslanci,
vážená vláda,
vážení prítomní,

dovoľte mi, aby som vám prečítal zápisnicu o výsledku voľby prezidenta Slovenskej republiky.

Na voľbu prezidenta Slovenskej republiky, ktorá sa uskutočnila tajným hlasovaním 26. januára 1993, bolo poslancom Národnej rady Slovenskej republiky vydaných 147 hlasovacích lístkov. Po spočítaní hlasov volebná komisia na organizáciu, priebeh a zisťovanie výsledkov voľby prezidenta Slovenskej republiky zistila, že v tajnom hlasovaní bolo odovzdaných 143 platných hlasovacích lístkov, 2 lístky boli neplatné a dvaja poslanci sa zdržali hlasovania. Komisia zistila:

1. Za kandidáta na prezidenta Slovenskej republiky pána Milana Ftáčnika bolo odovzdaných 30 platných hlasovacích lístkov.

2. Za kandidáta na prezidenta Slovenskej republiky pána Romana Kováča bolo odovzdaných 69 platných hlasovacích lístkov.

3. Za kandidáta na prezidenta Slovenskej republiky pána Antona Neuwirtha bolo odovzdaných 27 platných hlasovacích lístkov.

4. Za kandidáta na prezidenta Slovenskej republiky pána Jozefa Prokeša bolo odovzdaných 17 platných hlasovacích lístkov.

Podľa článku 101 odseku 3 Ústavy Slovenskej republiky na zvolenie prezidenta Slovenskej republiky je potrebná trojpäťtinová väčšina hlasov všetkých poslancov Národnej rady Slovenskej republiky. Volebná komisia konštatuje, že z kandidátov na prezidenta Slovenskej republiky ani jeden nezískal potrebnú trojpäťtinovú väčšinu hlasov všetkých poslancov.

Volebná komisia podľa článku 12 volebného poriadku poveruje svojho predsedu oznámiť výsledok tejto voľby na 13. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky. Súčasne žiada, aby predsedajúci schôdze Národnej rady Slovenskej republiky vyhlásil, že ani jeden z navrhnutých kandidátov nebol zvolený za prezidenta Slovenskej republiky.

Podľa článku 14 ods. 2 volebného poriadku do opakovanej voľby prezidenta postupujú kandidát pán Roman Kováč - počet hlasov 69 a kandidát pán Milan Ftáčnik - počet hlasov 30.

Podpísaní: Milan Sečánsky, Robert Fico, Ladislav Pittner, Peter Sokol, Ernő Rózsa, János Fóthy, členovia volebnej komisie vlastnou rukou.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu predsedovi za oznámenie výsledkov voľby prezidenta Slovenskej republiky.

Vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

nakoľko zo správy volebnej komisie podanej predsedom volebnej komisie vyplýva, že prezident Slovenskej republiky nebol zvolený v prvom kole volieb, v súlade s návrhom politického grémia odporúčam, aby schôdza Národnej rady Slovenskej republiky bola prerušená, pokračovala zajtra 27. januára 1993 o 10.00 hodine a aby sa na nej znovu vykonala voľba prezidenta.

Do opakovanej voľby, ako predniesol predseda volebnej komisie, postupujú kandidáti, ktorí v prvom kole získali dva najväčšie počty hlasov a ak navrhovateľ nevzal ich návrh späť, alebo niektorí z nich nevzal alebo nevezme súhlas so svojou kandidatúrou späť.

Budeme teraz hlasovať bez rozpravy o tom, kto súhlasí, aby Národná rada Slovenskej republiky podľa článku 14 odsek 1 volebného poriadku určila, že opakovaná voľba sa bude konať zajtra, 27. januára 1993 o 10.00 hodine.

Prosím, panie poslankyne, páni poslanci, budeme sa prezentovať.

Prezentovalo sa 144 poslancov.

Kto je za návrh, ktorý som predniesol?

143 poslancov je za mnou prednesený návrh.

Kto je proti?

Proti nehlasoval nikto.

Zdržal sa niekto hlasovania?

Hlasovania sa zdržal jeden poslanec alebo poslankyňa.

Zisťujem, že návrh na zajtrajšie zasadnutie sme schválili.

Opakujem, že voľba prezidenta Slovenskej republiky sa uskutoční zajtra 27. januára 1993 o 10.00 hodine opäť v budove Národnej rady Slovenskej republiky.

Za dnešnú prítomnosť vám ďakujem.

Rokovanie skončené o 12.40 hodine.

Druhý deň rokovania 13. schôdze
Národnej rady Slovenskej republiky
27. januára 1993

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Vážená Národná rada Slovenskej republiky,
vážené poslankyne,
vážení poslanci,
vážení prítomní,

pokračujeme v prerušenej 13. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky opakovanou voľbou prezidenta Slovenskej republiky, ktorej deň sme si včera určili prijatým uznesením.

Panie poslankyne, páni poslanci, prosím, aby sme prezentovali našu účasť.

Ďakujem. Zisťujem, že prítomných je na našom rokovaní 141 poslancov, takže Národná rada Slovenskej republiky je schopná uznášať sa a môžeme pristúpiť k uskutočneniu opakovanej voľby prezidenta Slovenskej republiky.

Ako sme včera konštatovali, podľa článku 14 ods. 2 volebného poriadku do opakovanej voľby postúpili dvaja kandidáti na prezidenta Slovenskej republiky, ktorí v prvom kole získali dva najväčšie počty hlasov. Podľa počtu hlasov sú to pán Roman Kováč a pán Milan Ftáčnik.

Dovoľte mi, aby som vám oznámil, že do tejto chvíle ani jeden z obidvoch kandidátov nevzal svoj súhlas s kandidatúrou na prezidenta Slovenskej republiky späť. Rovnako ani jeden z poslancov - ich navrhovateľov nevzal svoj návrh na kandidáta späť.

Chcem sa opýtať predsedu volebnej komisie pána Sečánskeho, či môžem vyhlásiť opakovanú voľbu prezidenta Slovenskej republiky za začatú.

Poslanec M. Sečánsky:

Pán predseda, volebná komisia je pripravená, preto vás žiadam, aby ste v súlade s článkom 8 ods. 1 rokovacieho poriadku oznámili začiatok voľby.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem.

Vyhlasujem opakovanú voľbu prezidenta Slovenskej republiky za začatú.

Akt vykonania opakovanej voľby prezidenta sa opäť uskutoční v malej zasadačke. Postupovať pri hlasovaní budeme rovnako ako pri včerajšej voľbe v zmysle príslušných ustanovení volebného poriadku.

Prosím členov volebnej komisie, aby sa ujali svojej funkcie.

Dovolím si vyzvať pánov poslancov a panie poslankyne, aby postupne uskutočnili volebný akt. Ostatných prosím, aby počas voľby zotrvali na svojich miestach. Po vykonaní voľby žiadam poslancov zaujať miesta v zasadacej sieni.

Ako prvý po volebnej komisii pôjde predseda, potom podpredsedovia a predsedovia jednotlivých výborov.

/Po vykonaní volebného aktu./

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,

prosím, aby ste zaujali svoje miesta.

Prosím ešte raz všetkých pánov poslancov a panie poslankyne, ktorí sú mimo zasadacej miestnosti, aby zaujali svoje miesta. Obsaďte si každý svoju poslaneckú stoličku.

Vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

chcem vám oznámiť, že hlasovanie sa skončilo. Bolo odovzdaných 147 hlasovacích lístkov.

Prosím volebnú komisiu, aby zistila výsledky hlasovania.

Pokiaľ volebná komisia bude zisťovať výsledky, vyhlásujem 30-minútovú prestávku, ale predtým sa musím spýtať, či všetci páni poslanci a panie poslankyne využili právo odovzdania hlasu. Zrakom konštatujem, že áno.

Prosím členov politického grémia, aby sme sa počas tejto prestávky zišli v Modrom salóne.

/Po prestávke./

Vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

chcem vám oznámiť, že volebná komisia skončila svoju prácu. Preto mi dovoľte, aby som poprosil predsedu volebnej komisie pána Sečánskeho, aby podal správu, v ktorej oznámi výsledok opakovanej voľby prezidenta Slovenskej republiky.

Poslanec M. Sečánsky:

Dámy a páni,
vážená vláda,
vážení prítomní,

dovoľte mi, aby som vám prečítal zápisnicu o výsledku opakovanej voľby prezidenta Slovenskej republiky.

Na opakovanú voľbu prezidenta Slovenskej republiky, ktorá sa uskutočnila tajným hlasovaním 27. januára 1993, bolo poslancom Národnej rady Slovenskej republiky vydaných 147 hlasovacích lístkov.

Po spočítaní hlasov volebná komisia na organizáciu, priebeh a zisťovanie výsledkov voľby prezidenta Slovenskej republiky zistila, že v tajnom hlasovaní bolo odovzdaných 109 platných hlasovacích lístkov, 7 neplatných a 30 poslancov sa zdržalo hlasovania.

Komisia konštatovala, že

1. Za kandidáta na prezidenta Slovenskej republiky pána Milana Ftáčnika bolo odovzdaných 31 platných hlasovacích lístkov.

2. Za kandidáta na prezidenta Slovenskej republiky pána Romana Kováča bolo odovzdaných 78 platných hlasovacích lístkov.

Podľa článku 101 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky na zvolenie prezidenta Slovenskej republiky je potrebná trojpätinová väčšina hlasov všetkých poslancov Národnej rady Slovenskej republiky.

Volebná komisia konštatuje, že z kandidátov na prezidenta Slovenskej republiky ani jeden nezískal potrebnú trojpäťtinovú väčšinu hlasov všetkých poslancov.

Volebná komisia podľa článku 12 volebného poriadku poverila svojho predsedu oznámiť výsledok voľby prezidenta Slovenskej republiky na 13. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky. Súčasne žiada, aby predseda Národnej rady Slovenskej republiky vyhlásil, že ani jeden z obidvoch navrhnutých kandidátov nebol zvolený za prezidenta Slovenskej republiky.

Podpísaní členovia volebnej komisie Milan Sečánsky, Robert Fico, Ladislav Pittner, Peter Sokol, Ernő Rózsa a Ján Fóthy.

Predseda NR SR I. Gašparovič:

Ďakujem pánu predsedovi volebnej komisie.

Vážená Národná rada Slovenskej republiky,
vážení prítomní,

na základe správy volebnej komisie, v ktorej jej predseda oznámil výsledok opakovanej voľby prezidenta Slovenskej republiky, konštatujem, že ani v opakovanej voľbe kandidátov nebol žiaden z obidvoch kandidátov zvolený za prezidenta Slovenskej republiky, a to z dôvodu, že nezískal v tajnej voľbe potrebnú trojpäťtinovú väčšinu hlasov všetkých poslancov.

Chcem vás informovať, že podľa článku 15 volebného poriadku, ak nebol prezident Slovenskej republiky zvolený ani v opakovanej voľbe, uskutoční sa nová voľba prezidenta na niektorej z ďalších schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky. Pri novej voľbe prezidenta sú vylúčení kandidáti, o ktorých poslanci hlasovali v predchádzajúcej voľbe prvého kola alebo v tejto opakovanej voľbe.

Dovoľte mi, aby som vám termín konania novej voľby prezidenta oznámil až po dohode s politickým grémiom. Oznámim ho včas, aby ste mohli podať v určenej lehote návrhy na nových kandidátov.

Vážené panie poslankyne,
vážení páni poslanci,

tým sme dnešný program schôdze vyčerpali a vyhlasujem
13. schôdzu Národnej rady Slovenskej republiky za skončenú.

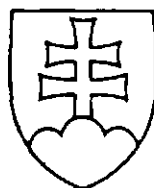
Ďakujem vám za prítomnosť.

Rokovanie schôdze skončené o 11.10 hodine.

U z n e s e n i e
prijaté na 13. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky
26. januára 1993

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: 33/1993

139

UZNESENIE

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 26. januára 1993

k určeniu dňa opakovanej voľby prezidenta Slovenskej republiky

Národná rada Slovenskej republiky

podľa Čl. 14 ods. 1 volebného poriadku na voľbu prezidenta Slovenskej republiky

u r č u j e

deň opakovanej voľby prezidenta Slovenskej republiky na 27. januára 1993 o 10.00 hodine, ktorá sa uskutoční v rámci 13. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky.

Ivan G a š p a r o v i č v.r.
predseda
Národnej rady Slovenskej republiky

Overovatelia:

Bibiána G u l d a n o v á v.r.
Peter S o k o l v.r.

O B S A H

26. januára 1993

Otvorenie a procedurálne otázky	1
Návrh programu schôdze	1
Hlasovanie o návrhu programu schôdze	2

Voľba prezidenta Slovenskej republiky

Predseda NR SR I. Gašparovič	2
Poslanec M. Sečánsky	3
Kandidát na prezidenta SR	
poslanec M. Ftáčnik	7
Kandidát na prezidenta SR	
podpredseda vlády SR R. Kováč	10
Kandidát na prezidenta SR	
poslanec A. Neuwirth	11
Kandidát na prezidenta SR	
podpredseda NR SR J. Prokeš	14
Vykonanie voľby prezidenta Slovenskej republiky	16
Poslanec M. Sečánsky - oznámenie	
výsledku voľby prezidenta Slovenskej republiky	19
Hlasovanie o opakovanej voľbe prezidenta	
Slovenskej republiky	21

27. januára 1993

Otvorenie a procedurálne otázky	23
Vykonanie opakovanej voľby prezidenta	
Slovenskej republiky	24

Poslanec M. Sečánsky - oznámenie výsledku opakovanej voľby prezidenta Slovenskej republiky	26
Predseda NR SR I. Gašparovič	27
Skončenie rokovania 13. schôdze NR SR	28
Uznesenie prijaté na 13. schôdzi NR SR	